

## Italijansko bojišče.

Dva četa naše armade stojita že na italijanskih tleh: vojna skupina prestolonaslednika Karol Franc Jožefa in naš graški armadni zbor. Prestolonaslednikova skupina prodira po gorovju med dolinama Laine in Astacha, graški zbor pa severno po gorovju med Astachovo in Suganske doline. Prestolonaslednikova skupina prodira proti mestu Arsiero, od katerega je oddaljena samo 5 do 6 km. Vojaki prestolonaslednikove skupine so že prekorali vse višine in že gledajo v italijanske ravnine. Smar, v kateri prodira sedaj graški zbor, kaže proti mestu Asiago. Dolgost fronte, na kateri prodiramo, znaša okoli 30 kilometrov.

Kar doprinašajo sedaj naše čete na južnem Tirolskem, je velikansko. Pregnati so morale sovražnika z gor, ki so blizu ali celo nad 2000 m. visoke. Tako je Monte Verena, katerega je zavzel naš graški armadni zbor, 2018 m visok.

Dosedaj smo ujeli v južnih Tirolah 23.885 Italijanov, med njimi 482 častnikov ter 188 topov.

V Italiji vlada velika pobitost. Časniki talažijo ljudstvo, da bo Kadorna že ob pravem času zadržal Avstrijece. Bomo videli!

### Naše uspešno prodiranje v južnih Tirolah.

Vojni dogodki v južnih Tirolah so se od naše ga zadnjega poročila sledeče vrstili:

Dne 17. maja se naše čete zavzele z napadom med dolinama rek Astah in Lain (izhodno od Rovereta) mejni greben Maggio ter so se južno od reke Lain polastile višine Costa bella. Južno od kraja Moseri (južno od Rovereta) so se Italijani pri višini Zugna torta sicer ustavili, a so bili zopet pregnani naprej.

Dne 18. maja so naši odbili šest laških napadov na gorski greben Armentera (južno od Suganske doline). Naše čete, ki so prodirale med dolinama Astah in Lain pod vodstvom prestolonaslednika Karola Franca Jožefa, so pedile sovražnika na celi bojni črti in so se naslednji dan (dne 19. maja) zjutraj polastile italijanskih oklopnih trdnjav Kampo Molon in Torara (na italijanskih tleh jugoizhodno od Rovereta). Med dolinama Lain in Brand so dosegle naše čete severni rob gorovja Kol Santo (visoko 2116 m). V dolini Adiže so morali Lahi izprazniti kraja Marco in Mori (južno od Rovereta).

Dne 19. maja so udrle naše čete v Suganski dolini v kraj Rundschein (Roncegno). Na pobodu Armentera so se naši polastili višine Sasso Alto. Na italijanskih tleh, izhodno od osvojene utrdbekamp Molon so naši zasedli vrhove gor Tonaca, prelaza dela Vena in Monte Malignone. Italijani so se tukaj sicer nekoliko ustavili, a so bili kmalu odbiti. Ta dan so naši tudi prepodili Laho z višine Kol Santo.

Dne 20. maja so se boji razširili tudi dalje proti severu. Čete III. (našega) armadnega zbora so uspešno napadle italijanske postojanke na gorovju Lavarone. Vrh gorovja Armentera je prešel v našo last. Karl Franc Jožefove čete so izhodno od Kampo Molona zavzele gori Cima de Lagi in Cima di Mesole. Pregnali smo Laho iz obmejnega prelaza Barko-

la (jugoizhodno od Rovereta). Z gore Kol Santo so prodrli naši v bližino gore Pasubio (2236 m) ob laški meji.

Dne 21. maja so se naši uspehi še izredno povečali, italijanski poraz je bil še hujši. Ta dan se je proslavil posebno naš graški armadni zbor, naši slovenski vojaki. Zavzeli smo celo italijansko postojanko na gori Lavarone (Lavarone). Dalje proti jugu je prešla v našo last višina Cima Mandriolo (ob meji). Skupina našega prestolonaslednika je zavzela italijansko bojno črto Monte Tormeno—Monte Majo (južno od utrdbekamp Molon) in izhodno od prelaza Barkola.

Dne 22. maja je prodiral naš graški zbor v Suganski dolini. Lahi so zbežali z Borgia in zapustili mnogo plena. Naši so Laha zasledovali, prekorali mejo ter zavzeli laško utrdbeko Monte Verena. V Brand-dolini so naši prodrli do Chiese. Prestolonaslednikova vojna skupina se nahaja samo 5—6 km od notranjih utrdb mesta Arsiero, ki leži že v dolini na italijanskem.

### Naši letalci v Italiji.

Ne mine skoraj dan, da bi naši letalci ne poleтели v Italijo ter obmetavali kolodvore in vojaška zbirališča z bombami. Poroča se, da so bombe v Trevizu in Čedadu na tamošnjih železniških križiščih napravile tako škodo, da je bil promet za več dni ustavljen.

### Slava naši artileriji!

Vojna poročila, ki dohajajo poleg uradnih obvestil s tirolske fronte, soglašajo v tem, da gre naši vrli artileriji pri naših uspehih v južnih Tirolah velik delež. Vojaški strokovnjaki, ki poznajo tirolske gorske postojanke in bližnje laške utrdbek, na primer Kampo Molon, se naravnost čudijo, kako so mogle naše čete v tako kratkem času zavzeti celo vrsto takih naravnih in umetnih utrdb. Artilerija je sovražne postojanke, ki bi jih naj infanterija zavzela, po več dni neprestano srčito obstreljevala in tako omogočila, da so bile po vrsti zrele za napad. Infanterija pa je zopet pri naskokih na izredno visoke gore vršila čudeže junštva in vstrajnosti.

### Velik plen.

Naše čete so v južnih Tirolah v času od dne 15. maja, ko smo začeli napadati, pa do torka, dne 23. maja, ujele 23.885 mož, med temi 482 italijanskih častnikov. Uplenili pa smo Lahov 188 topov in blizu 100 strojnih pušk. Med topovi je večje število težkih, 28 cm haubic. Vojni poročevalci pravijo, da so Lahi na mnogih postojankah ob času našega prodiranja popustili vse in so bežali, kar so jih noge nesle, ali pa so se morali udati.

### Naši že gledajo v Lombardijo.

Avstro-ogrsko čete že vidijo z gor pri Arsieru v lombardsko ravnino. Z daljnogledom že dobro razločujejo vse podrobnosti v Vičenci in Padovi. Kdor pogleda na zemljevid, uvidi takoj, kake velikanske posledice bi imele, ako mi z vso silo proderemo v lombardsko ravnino. Laško vojaštvo ob koroški in soški fronti bi bilo ujetu. Zato je pričakovati tukaj hudega odpora od strani Lahov.

### Kadorna kliče na pomoč.

Iz Pariza poročajo, da Kadorna že od pretekle srede sem kliče na pomoč svoje zaveznike. Zahteva

Zdelo se mu je, da ne stoji več na zemlji. Čutil je neko moč v sebi, s katero bi sedaj izvršil vsako, tudi najtežavnejše delo. Hočem, mu je nekaj govorilo, hočem, da bo tako, kakor sedaj gledam svojo prihodnost... Tvoja volja vsak dan krepkejša, to je prava omika... da, tudi to je rekel gospod kaplan.

Zborovanje je minilo, Mihael Brumen je šel domov, sam, a poln misli, čustev, načrtov in sreče...

Zvečer, ko je bilo vse delo opravljeno, je sedel na klop pred hišo. Gledal je v čisto, zvezdno nebo. Omočenost s popoldneva ga je že minila. Videl je zopet, da je še mlad, neizkušen, brez moči, da še niti ne more k staremu Mlinarju v družbo odraslih vaščanov. Kako visoko in široko je razpeto nebo nad njim. Kje je njegova zvezda? Ali bo prišel do nje? Premalo moči, preveliko ovir.

Vendar bi bil rad vsak dan modrejši, krepkejši v volji, poštenejši v življenju, ter srečen s svojo materjo. Ali bo to mogoče? Kako naj začne?

Čutil je v svojem srcu nemoč, nekaj ga je zasklelo v duši. Solze so mu stopile v oči... Neopazeno je pristopila mati.

„Zakaj solze, Mihael?“

Mati vsede k njemu in si z melko roko obrne njegov obraz k sebi:

„Zakaj, Mihael?“

„Mati, tako šibka se je moja moč za veliko gospodarstvo.“

Mati odtegne roko in zroč v daljavo reče:

„Mihael, vse bo prišlo!“

In oba sta zrla pred se brez cilja, a v njih dušah so vstajale lepe, jasno določene slike. Mlada moč in velika ljubezen sta sanjali skupaj.

ofenzivo v Alzaciji, v Bukovini in pri Solunu, da bi tako Italijani dobili zopet malo zraka in mogli dihati. V Parizu pa Kadorna kaže niso naklonjeni, ker je svoj čas pustil na cedilu Srbijo in Črnogoro, sedaj pa naj poskusi sam se ubraniti Avstro-Ogrsko. — Kadorna je svoj glavni stan pomaknil bolj v notranjost Italije.

### Ministri nemirni.

Ministrski predsednik Salandra, zunanji minister Sonino in vojni minister so odpotovali v glavni vojni stan. Menda po tolažbo.

### Strah v Zgornji Italiji.

Prebivalstvo po Zgornji Italiji je zelo prestrašeno. Iz obmejnih krajev prihajajo v velikem številu begunci, posebno v Vičenco in Milan. V Milanu je že nad 60.000 beguncev. Vse bolnišnice v zgornje- in srednjejtalijanskih mestih so prenapolnjene z laškimi ranjenci.

### Italijanske rezerve v Benetkah.

Po Italiji se vrši sedaj veliko premikanje čet. Vse čete, kar jih je na razpolago, pošiljajo na fronto, da bi zadržale prodiranje Avstrijcev. V Benetke spravljajo svoje rezerve. Vlaki v Švico ne vozijo, ker služijo le za prevoz čet. Italija se boji avstrijskega prebitja tudi ob švicarski meji, zato so mejo ob Tesinu močno ojačili s četami.

### Italijanska protiofenziva.

Italijanski listi se trudijo, da bi potolažili javnost zbog dogodkov na južnem Tirolskem. Listi iz Milana naznanjajo, da Italija prav gotovo začne v kratkem veliko protiofenzivo ogromnega obsega.

### Utis v Parizu.

Parisko časopisje se trudi, da bi razgreti francoski javnosti naslikalo dogodke na Tirolskem za kolikor mogoče malopomembne. Vidi pa st, da parisko časopisje prav presoja resnost položaja na južnem Tirolskem. Zahteva od Rusije, naj opusti svoje mirovanje, da se izpolnijo nade četverosporazuma.

### Utis v Atenah.

Poročilo o avstro-ogrskem prodiranju v južnih Tirolah je vzbudilo pri grškem ljudstvu veliko navdušenje. Mnogo listov je naše uspehe naznanilo v posebnih izdajah.

### Utis v Bukarešti.

Rumunski list „Politique“ povdarja, da so zdaj Lahi v obrambi. Avstro-ogrski uspeh presega vse dosedanje uspehe.

### Kako se je Lahu godilo v južnih Tirolah.

F. Svenšek od Sv. Trojice v Haložah nam piše dne 19. maja z južnega Tirolskega:

Na vse mogoče načine so si Lahi prizadevali, da bi nas premagali in nam požrli našo milo domovino, pa bridko so se opekli. Stojijo jim nasproti hrabre in nepremagljive čete naše domovine. Rane, katere smo mu prizadjali v drugi polovici tekočega meseca, mu ne bodo nikdar zacelile, kajti naši topovi od najmanjšega do največjega kalibra so več dni in noči neprestano bruhali peklenški ogenj na njegove utrdbek ter prisilili Laho v beg. Pa še ta se jim ni posrečil. Granate in šrapneli so mu zaprli izhod; morali so se udati usodi našega hvalevrednega topništva. Več tisoč laških alpincev je na ta način moralo biti pokornih naši jezi, katera jih je tirala v ujetništvo. Zraven tega so še naše čete udrle v italijansko ozemlje in si priborile najvišje gore, s katerih je imel Lah lep razgled po južnih Tirolah. Vsa čast gre našemu vrlému topništvu! Res je, da smo noč in dan neumorno delovali in še delujemo, toda naš trud je že sedaj bogato poplačan. Ne smem pa zamolčati, da so se te krvavi boje udeleževali Slovenci.

Bodimo torej ponosni na naš mili slovenski narod, katerega močje so v resnici močan stebel in so pravi branilci naše avstrijske domovine; zato pa nam je tudi zmaga sigurna. Najsrčnejše pozdrave pošiljamo vsem zavednim Haložanom in bralcem tega lista: F. Svenšek, predmojster, in A. Vavpotič, oba od Sv. Trojice v Haložah; A. Sterbal, P. Obrat, V. Vidovič iz ptujske okolice doma. Vsi pri topničarskem odseku.

### Slovenski topničarji ob Soči.

Nekega dne je Italijan začel močno razbijati po našem Krasu in sicer največ po noči. Svet se je kar tresel, kot bi nastal potres. Kar naenkrat dobimo povelje, da mora naša težka poljska topničarska baterija pričeti ogenj. Vsi smo bili kmalu po koncu in smo hiteli na svoje delo. Kmalu smo pričeli metati ogenj proti Italijanom. Naenkrat je nastal pri polentarjih mir. Ali nam še zmiraj ni bilo zapovedano, da prenehamo bruhati ogenj s svojimi težkimi topovi. — Kar naenkrat pa dobimo povelje: Ustaviti ogenj! In kmalu nato zopet: Ogenj! In obstreljevali smo laške postojanke dne 14., 15. in 16. maja cele dni tako moč-

a ljudje jo zmetujejo. Lepa in rodovitna zemlja naša Ti kliče: Tvoja hočem biti, rediti te hočem, zakaj bežiš od mene?

Mlad si še. Toda vsako leto boš stopil po lestvici življenja klin višje proti starosti. Mnogi gledajo samo, kam stopajo, in previdno govore: Pazi, kam stopiš, pot je nevarna. Njihov pogled je uprt le v zemljo in svojih oči ne povzdignejo kvišku, da bi videli svojo zvezdo pred seboj in se razradostili nad njelepoto. Glej tudi kvišku, odpiraj svoje oči ter se veseli nad vsem, kar je blagega in plemenitega. Na zemljo glej samo, da ne stopiš v blato in jarek. Rasti ne samo v letih, ampak tudi v modrosti in spoznavanju resnice ter lepote. Bog je ustvaril človeka, ne da služi zemlji kot suženj, ampak da vlada čez njo. Glej kvišku, z delom, z učenjem, s premišljevanjem rini se vedno bližje svoji zvezdi. Tvoj razum vsak dan jasnejši. Tvoja volja vsak dan krepkejša, Tvoje srce vsak dan postanejšje, to je omika, edino prava omika, ki dviga, krepi in vodi k sreči!

Mihael ni slisal dalje gospoda kaplana. To je torej omika! Ogibati se veselja, a vendar vedno biti vesel, zemljo ljubiti, a vendar jo trdo obdelovati, hoditi po zemlji, a gledati kvišku, kmetovati, a se tudi učiti.

In zemlja mu kliče: Tvoja hočem biti, rediti te hočem, zakaj bežiš od mene? Ne, Mihael ne bo bežal. Delati hoče. Ljubil bo zemljo, ki jo je oče zapustil. Z materjo bosta skrbela, trpela, a se tudi veselila. Kmetija bo rastla. Sreča bo v njihovi hiši. In vsega bo dovolj. In vse bo pošteno, veselo, srečno. Velika, žarka zvezda bo stala nad njihovo hišo in sijala na njega, na mater, na vse...

Mihaelu je postajalo okoli srca toplo, gorko...

no, da dne 17. maja ob rani zori v bližnjem gozdu ni bilo videti listka na drevju. Gozd je bil poprej tako lepo zelen, a sedaj je, kakor bi bilo vse pogoreto in suho. Učinek naših težkih granat! Neumna laška glava je našla udreti v našo slovensko zemljo, a vsi poskusi so bili brez uspeha. Italijanski listi so že poročali, da plapolajo njihove zastave nad slovensko Ljubljano. Ali tega ne bo nikoli, dokler slovenska kri živi. Vse za dom in za cesarja in za našo avstrijsko in slovensko domovino!

Slovenski fantje pošiljamo iskrene pozdrave! — Jožef Filipič, Lukavci na Murskem polju; Evgen Bakša, Ignac Marianovič, Stefan Zmegac.

## Rusko bojišče.

Položaj neizpremenjen. Laški listi pišejo, da se bo ruska ofenziva začela tekom mesca maja. Mogoče, da je to samo pobožna laška želja. Pravijo, da bo zopet prišel za poveljnika veliki knez Nikolaj Nikolajevič.

### Kako se mi je godilo v ruskem ujetništvu?

Ivan Rebov, sin našega somišljenika v Čretu pri Teharjih, ki je kot ujetnik-invalid došel iz Rusije, piše svojemu očetu iz Litomerice na Češkem:

Ljubi oče! Danes sem prejel, hvala Bogu, kar tri dopisnice in sicer od Vas, od Jožeka in od Stefeka. Vse so me prav razveselile; sem že prav težko čakal odgovora. Sedaj Vam pa opišem svoje življenje v Rusiji:

Najprej sem bil poldrugi mesec v Aziji, v barakah, izven mesta Skobiljev. Imeli smo grozno slab kruh, malo pečen; bil je kot blato. Na tem kruhu sem zbolel. Dobil sem tifus. V bolnišnici sem ležal od Sv. Jožefa do Sv. Rešnjega Telesa. Na tej bolezniji je na stotine umrlo. Ko sem ozdravil, sem šel nazaj v barako. Konec mesca julija so nas pa dali v Evropo na kmete delat. Kmetom so nas dali na 3 mesece ali še več, kakor se jim je pač kateri kmetom dopadel. Plačali so štiri rublje na mesec. Bili smo komaj dva mesca; pa so dobili kmetje od policije poklic, da nas morajo vse nazaj poslati. Kmetje bi nas bili še radi imeli, ker se niso bili z delom gotovi, a so nas morali naenkrat poslati nazaj. Kateri je imel slabe in raztrgane čevlje, je dobil ponošene škornje in hlače. In sedaj so nas zopet po 500 mož peljali vedno dalje, tako da smo se vozili 8 dni. Prišli smo že skoro do nemško-ruske fronte, to je bilo mesca novembra. Mi nismo vedeli, kam nas peljejo in tako pa smo prišli v mesto Jurjevo. Nastanili so nas v novi gimnaziji. Tukaj smo bili do zadnjega novembra. Od tod so nas pa tirali zopet dalje. Morali smo iti okope kopat. Vsi smo se prestrašili, ko smo slišali, kaj da hočejo z nami. Vsi smo rekli: tega ne smemo delati, to je proti domovini, proti Avstriji. Rusi pa so nas tirali iz mesta proč, v 8 km od mesta oddaljeno barako. Tam smo bili šest dni. Sesto noč je pa baraka zgorela. 36 mož je čisto zgorelo, 47 mož je bilo opečenih. Jaz sem bil v roke in pleča ter v glavo opečen. Tako sem malo popisal svoje doživljanje v ujetništvu. Vas pozdravim in vse domače ter ostanem Vaš sin Ivan. Z Bogom!

## Francosko bojišče.

Pri Verdunu (zapadna stran) so Nemci na južnem in jugozapadnem pobočju „Mrtvega moza“ porinili svojo črto naprej ter zajeli 31 častnikov, 1315 mož. 21 strojnih pušk in 13 topov. Na izhodni strani Verduna so Francozi vzeli Nemcem južno od Handromonta ležeči kamnolom.

## Slovenske žrtve za domovino.

— Anton Germadnik, 2. stotnija, pešpolk štev. 87, je umrl dne 29. oktobra 1915 v Gorjanskem na Primorskem vsled rane v glavi in je ondi na vojaškem pokopališču pokopan. Ker naslova vprašalca nimam pri sebi, mu ne morem direktno odgovoriti. — Krajne, vojni kurat.

— Matija Kores. Pred 14 dnevi je došlo žalostno poročilo, da je v bolnišnici v Gorjanskem pri Gorici, umrl občasposlovan Matija Kores, p. d. Rebrški, doma iz rogaške okolice. Bil je čez 20 let dober cerkveni pevec. Ranjen je bil v začetku meseca prosinca v levo nogo, katero so mu morali pri čenku odrezati. A upanje je imel še zmiraj, da se vrne domov. Pa dnevi njegovega življenja so mu potekali že dne 11. svečana t. l. Bil je zvest član Marijine družbe, katere svetinjo je s ponosom nosil na prsih. Umrl je kot slovenski junak za domovino. Za to pa: Slava Ti! Bogu in cesarji bil si zvest, si v družbi bil Marije, naj tamkaj Ti rajsko solnce sij!

— Janez Lepej. Makole pri Slov. Bistrici: Hud udarec je zadel spoštovano Lepejevo hišo. Sin Janez je padel zadet od sovražne kroglice na južnem

bojišču dne 20. novembra 1915. Domovina je izgubila neustrašenega junaka, stariši pa pridnega in poštenega sina. Tudi dva njegova brata, Franc in Jakob, se krepko bojujeta za domovino. Rajni Janez je bil ud Marijine družbe. Počivaj mirno in raduj se v nebeškem rajnu, kjer prejmeš plačilo za svoje vrlo junstvo!

— Franc Simonič. Zavr h pri Sv. Rupertu v Slov. gor.: Na Velikonočni torek, dne 18. aprila 1916, smo preželi nepričakovano, pretresljivo in prežalostno novico, da je padel dne 26. novembra i. l. v boju pri Gorici Franc Simonič, star 32 let. Domov je pisal zelo ljubeznjiva pisma ter vedno pristavil: Molite za me, ker težko, če se še kdaj vidimo. In res je uganil svojo usodo. Dragi Franček, počivaj sladko v daljni goriški zemljici!

— Franc Sprajc. Od Sv. Jerneja pri Ločah se poroča: Z Doberdobske planote je prišla prežalostna vest, da je padel dne 22. julija 1915 junaške smrti, zadet od sovražne kroglice, pridni mladenič desetnik Franc Sprajc. Star je bil šele 23 let. Tudi v Galiciji se je bojeval hrabro pet mesecev. Zvesto je izpolnjeval svoje dolžnosti ter padel za dom in cesarja. Božja volja je bila, da se ne vidimo več tukaj, na svidenje nad zvezdami! Odpodij se v Bogu in prosí pri njem za svoje, zlasti za očeta-vojaka, da srečno prestopi vse nevarnosti. V miru počivaj, ljubi naš Franček!

— Miško Urek. Umrl je v deželni bolnici v Gradcu nadobudni 19letni mladenič Miško Urek iz Kapel pri Brežicah. Pri zvestem službovanju za lepo našo domovino si je nakopal neizprosno bolezen, katere mu je pretrgala nit upolnega življenja. Vzgojen v strogem katoliškem duhu, je bil vzor mladeniča. Naj mu bo zemljica lahka!

## Trsni kapar.

(Coccus vitis.)

V nekaterih krajih so se pojavile na trsu majhne rujavne grbe; ako te grbe z nožem odlučimo od skorje, zapazimo pod njimi majhno ušico, ob robah pa belo volno, v kateri se nahaja sedaj v majniku veliko število rdečkastih jajčec. Imenovane grbe torej niso živalice same, marveč samo ščit ali kapa, pod katero živalica biva. Zaradi tega imenujemo te ušice „kapa“.

Živalice pod kapa so samice; samec se krilati in ne žive pod ščiti. Sred maja izvalijo se iz jajčec majhne, ploščaste, rumeno-rujave, zelo gibljive ličinke, ki se kmalu vsesajo v gornjo stran trsnega lista, koder se žive od listnega soka. Na listju jih je opaziti v obliki svetlo-rujavih luskin. Samice zapuste listje šele v jeseni in se naselijo potem na starejših delih trte, pod skorjo itd. Tam zadobe ščite, ki tvorijo v začetku tega spisa omenjene grbe.

Kapar izsesava trti sok; škoda, ki jo s tem povzroča, je nekaterokrat zelo občutna, ker take trte zelo oslabe in lahko pozebejo; tudi za rodovitnost trpe po kaparju napadene trte. Kapar nastopa rad v bolj vlažnih, zatislih prostorih in posebno na braj-dah (čudno je, da se najraje pojavi na trtah, ki so že ob sebi slabe).

Zatirati se da, ako ob rezitvi oddrgnemo staro skorjo ter jo sežgemo. Potem je pomazati trte z apnenim beležem. Tudi mazanje z milom ali z tobačnim izvlečkom je koristno. Najbolj je pa priporočati mazanje z zelenim galunom, ki obena obema učinkuje tudi proti trtnemu piku.

Matjašič, vin. nadz.

## Razne novice.

\* Naš prestolonaslednik odlikovan. Za izbornovo vodstvo naših čet v bojih v južnih Tirolah je cesar odlikoval prestolonaslednika in podmaršala nadvojvodo Karola Franca Jožefa z visokim redom železne krone I. razreda z vojnim okrasom.

\* Kaplan Jernej Stabuc. Umrl je č. g. Jernej Stabuc, kaplan pri Sv. Lovrencu nad Mariborom po dolgotrajni bolezni v petek, dne 19. maja t. l., v 56. letu svojega življenja. Pogreb se je vršil v nedeljo, dne 21. maja, ob 3. uri popoldne, na župnijsko pokopališče. Bil je dober, blag človek, katerega je vse rado imelo. Rojen je bil dne 13. aprila 1860 pri Sv. Tomažu pri Veliki Nedelji, v duhovnika posvečen dne 20. julija 1884. Kot kaplan je služboval v Starem trgu, v Šmartnu v Šaleški dolini, v Konjicah, na Vidmu ob Savi, v Laškem trgu, v Šmarju pri Jelšah, v Sv. Urbanu pri Ptuj in od leta 1896 pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Svetila mu večna luč! — Iz St. Lovrenca se nam še o pogrebu poroča: Obilo ljudstva je spremljalo dragačka pokojnika na zadnji poti. Tudi tržani so bili polnoštevilno zastopani. Pogreba se je udeležila tudi šolska mladina z učitelstvom. Šolarji so mu ob gomili zapeli ginjaivo žalostinko. Pogreb je vodil ribniški župnik in njegov sošolec č. g. A. Fišer ob asistenci rojaka in pisatelja č. g. Meška in pušavskega g. župnika. Navzočih je bilo 11 duhovnikov. Nagrobni govor je imel č. g. Zrnko, ki je omenil, da je bil rajni 21 let takozvani „prošt“ podružnice Sv. Ignacija, kamor je izredno rad zahajal. — Č. g. Stabuc je 12. letos umrl duhovnik naše škofije.

\* Kaplan Anton Kovačič. V petek, dne 19. t. m., je po dolgi bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti za umirajočce, v 46. letu svoje starosti umrl pri usmiljenih bratih v Gradcu č. g. kaplan Anton Kovačič, kaplan na Vidmu ob Savi. Bil je v prejšnjih letih pridni dopisovalec slovenskih listov. Izdal je tudi par slovenskih spisov. Imel je spretno pero. Pogreb se je vršil v nedeljo, 21. maja, v Gradcu. Rojen je bil dne 2. junija 1869 pri Sv. Emi pri Pristovi, v mašnika posvečen dne 25. julija 1896. Kot kaplan je služboval pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v Mali Nedelji, v Šmartnu pri Vurbergu, pri Sv. Jakobu v Slov. gor., v Slivnici pri Celju, na Prihovi, v St. Iliju pri Turjaku, v Črešnjevci, v Šmartnu v Rožni dolini, Zibiki, Majšpergu in na Vidmu. Blagopokojniku svetila večna luč!

Slovenski vojniki v Gradcu bodo imeli svoje duhovne vaje od dne 28. maja do dne 1. junija 1916 v frančiškanski cerkvi, ki stoji sredi mesta takoj za Glavnim trgom (Hauptplatz) čisto blizu Karol Ludovikovega mosta. Začetek v nedeljo, dne 28. maja, ob 8. uri zvečer. Vsak dan ob 8. uri zvečer pridiga in nato blagoslov z Najsvetejšim. V sredo, dne 31. maja dobe vojniki po zaukazu kornega poveljstva po vseh vojašnicah že ob 4. uri popoldne prosto, da morejo takoj pohiteti v imenovano frančiškansko cerkev, koder bo za spovedovanje vojakov pripravljenih več slovenskih spovednikov. Drugo jutro, na praznik Gospodovega Vnebohoda, bo ob 7. uri sklepna pridiga, sv. maša in slovesno skupno sv. obhajilo. Do cerkve bodo imeli nekateri precej daleč, toda drugače se ni dalo urediti. Sicer se pa lahko vsak za 10 vinarjev pripelje z električno železnico prav do cerkve. Vse pridige bo imel velik prijatelj vojakov g. dr. Alojzij Nastran, ki bo znal našim možem in mladeničem vliči veliko tolažbe in poguma v srce. Naj se torej te prepotrebne pobožnosti in lepe slovesnosti prav zelo pridno udeležijo, tudi oni, ki bivajo v bolj oddaljenih vojašnicah, kakor v Andritz, Baierdorfu, Gštingu, in Eggenbergu. Naj vabi vsak tudi svoje tovariše k tej tako izredni in ginjaivo slovesnosti, ki se doživi le enkrat daleč od ljube domačije!

\* Slovenski domobranci izgubili vojnega kurata. Slovenski domobranci 26. polka nam pišejo: Poročamo pretresljivo vest in grozen udarec, ki je zadel naš polk. Našega vč. g. vojnega kurata Jos. Pintarja ni več med živimi. Dne 11. maja zjutraj je nehalo biti blago sree našega vojnega župnika. Ni ga zadela sovražna granata, čeravno je več kot eno leto deloval pri našem polku. Bil je pogumen in če je trebalo biti v pomoč ranjenim ali umirajočim vojakom, ni se zmenil za nevarnost, čeravno so udarjali granate okoli njega. To tudi pričajo njegova odlikovanja, ki so mu dala njegova junaška prsa. Zadel ga je kap. Ko se je raznesla ta grozna novica pri polku, skoraj nismo mogli verjeti. Včeraj zdrav, a danes mrtev. Cel polk žaluje za njim. To priča njegov pogreb, katerega se je udeležilo vse moštvo in častniki. Vsak je imel solzne oči. Krsto so krasili lepi venci, katere so darovali naši poveljniki raznih stotnij. Dragi nam dušni pastir! Moramo se posloviti od Tvojega groba z besedami: Z Bogom, z Bogom kličemo Ti vsi! Na svidenje nad zvezdami! — V imenu tretje stotnije pošiljamo iskrene pozdrave v domovino: J. Šket, kadet-aspirant; Ignac Sever, narednik; Jurij Zlodej, četovodja; Josip Krajnc od Sv. Ruperta v Slov. gor.

\* Savinjski Orli žalujejo za č. g. Pintarjem. Nekdanji načelnik celjskega Orla, predmojster Josip Pišek, nam piše z južnozahodnega bojišča: Kot nekdanji načelnik „Celjskega Orla“ si štejem v dolžnost, da napišem par vrstic v spomin blagemu, a prerano umrlemu č. g. vojnemu kuratu Pintarju. Ko izvem prežalostno novico, da č. g. kurata Pintarja ni več med živimi, sem postal grozno otožen in nikakor nisem hotel verjeti, saj sva bila šele vendar pred mesecem skupaj. Zal, da je bila to pot prebridka resnica. Kaj da smo zgubili ž njim, ve le tisti, kateri ga je osebno poznali. Kako živo se še spominjam onih srečnih dni, ko je prihajal v našo sredino med Orle, ter nas božil in navduševal k vsemu dobremu. Bil je res dika in ponos našega odseka in sploh celega okrožja. Za njim pa ne žalujemo samo vsa orlovska društva, znanci in prijatelji, temveč tudi vsa častita duhovščina, kajti on ni bil samo vnet organizator, temveč tudi vzor duhovnika. Da je bil čez vse priljubljen pri svojem polku in med vojniki, vem iz lastnega prepričanja. Še natančneje pa spričuje o tem njegovo dvojno odlikovanje. Poslovil si se od nas, preblagi, nepozabni gospod, in Tvoj plemeniti duh je splaval k Vsemogočnemu po plačilo za Tvoja neumrjoča dela. Ti si že prestal, nas pa še čaka smrtna sodba; zato pa prosí za nas pri Vsemogočnemu, da se enkrat skupno snidemo v večnem rajskem veselju! Iskreno sožalje njegovim žalujočim starišem! — Pošiljam tem potom najiskrenejše pozdrave z bojnega polja vsem bratom Orlom, znancem in prijateljem ter čitateljem „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže.“

Vesti od ogrskih Slovencev. Iz ruskega ujetništva je utekel ogrski Slovenec, huzar Jeronim Kalšan, doma iz Šafarskega sela. Nedavno je poročal svojem, da je utekel na Kitajsko. Pisal je iz kitajskega glavnega mesta Pekinga. — V Žitkovcih je zgorela hiša in gospodarsko poslopje Mirka Kralja. Ogenj je uničil vse pohištvo, dve govedi in 3 svinje. Gospodar, ki se je nedavno vrnil z bojišča, je s celo družino delal na polju. Zažgali so najbrž otroci. — V Šoli v Brezovcih je učitelj s šibo kaznoval 10letno